

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Aftalen om promillepengene under forhandlingerne med de parter, der bliver berørt af dette forhold, var klart, at det var differencen mellem sidste års og dette års penge, der kom ind i promillefonden. Det skøn, der da lå til grund, var, at det ville blive 30 mill. kr. Det har vist sig i praksis, at der ikke kom så mange penge ind, fordi stigningerne i de områder, der skulle give pengene, ikke blev så store. På den baggrund er det, jeg har oplyst, at det nu kun bliver 20 mill. kr. Aftalens grundlag må jeg respektere, og det gør jeg; det finder jeg er korrekt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden af Lone Dybkjær (RV) (se foran)

vedtoges enstemmigt med 68 stemmer (KF, V, RV, CD, VS, KrF, FP, FD og Steenholdt (Grøn.)); 49 (S og SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden af Dorte Bennedsen (S), Leif Hermann (SF) og Anne Grete Holmsgård (VS) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om genanvendelse og begrænsning af affald og lov om kemiske stoffer og produkter.

Af Leif Hermann (SF) og Lenger (VS) m.fl.

(Fremsat 29/10 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Miljøministeren (Chr. Christensen):**

Jeg havde i sidste uge en drøftelse med folketingets miljø- og planlægningsudvalg om miljøbeskyttelseslovens administration.

Disse drøftelser tog udgangspunkt i lovens § 1, stk. 3, og jeg forstår godt, at der kan opstå diskussion om bestemmelsen. Den fremdrages jo ofte i miljødebatten, og det skaber måske det indtryk, at bestemmelsen skal indtage en central placering i miljøbeskyttelseslovens administration.

Den praktiske administration af bestemmelsen viser nu nok, at dette indtryk ikke er rigtigt. De afgørelser, der henviser til § 1, stk. 3, tyder ikke på, at erhvervsøkonomiske interesser vejer uforholdsmæssigt tungt, når miljømyndighederne vurderer, om en tilladelse eller godkendelse kan meddeles, og det skyldes flere ting.

For det første, at § 1, stk. 2, udtrykkeligt fastslår, at miljøbeskyttelsesloven særlig skal varetage hensynet til miljøet. Denne bestemmelse synes noget overset i debatten.

For det andet, at en virksomhed ifølge § 3, stk. 1 og 2, skal vælge en hensigtsmæssig lokalisering. Tilgodeses dette krav ikke i tilstrækkeligt omfang, må virksomheden affinde sig med, at lokalisering ikke bliver godkendt, eller at der stilles krav, endog ret strenge krav, til virksomhedens etablering og drift.

For det tredje er der bestemmelsen i § 3, stk. 3, der fastslår, at en forurenende virksomhed skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og imødegå forureningen, og at driften skal tilrettelægges på en sådan måde, at virksomheden forurener mindst muligt.

Hvis man sammenfatter disse elementer, ser man, at miljøbeskyttelsesloven indeholder tre miljøbeskyttende hensyn, som skal afvejes i forhold til de erhvervsøkonomiske hensyn. Dertil kommer, at miljøhensynet ifølge loven skal tillægges større vægt end de erhvervsøkonomiske interesser.

På den anden side skal jeg ikke lægge skjul på, at der også må tages hensyn til, hvad der er teknisk muligt inden for realistiske økonomiske rammer. Det er imidlertid i overensstemmelse med folketingets intentioner om, at der på miljøbeskyttelsesområdet som på alle andre forvaltningsområder skal være et nogenlunde rimeligt forhold mellem mål og midler. Sagt på en anden måde: § 1, stk. 3, fastslår kun, at der skal tages hensyn til erhvervsøkonomiske omkostninger, hvis det vil være ude af proportion at stramme miljøkravene. Meningen med § 1, stk. 3, er

[Miljøministeren]

altså ikke, at hensynet til erhvervslivets omkostninger til forureningsbekæmpelse skal tillægges større vægt end miljøhensynet, tværtimod.

Jeg kan da godt se, at miljødebatten måske kan få til følge, at § 1, stk. 3, i for høj grad kommer til at præge bevidstheden i de kommunale råd. Derfor er jeg også indstillet på at få præciseret, at miljøhensynet skal tillægges større vægt. Jeg er imidlertid ikke sikker på, at der skal foretages en isoleret ændring af § 1, stk. 3. Det skyldes, at drøftelserne i sidste uge i miljø- og planlægningsudvalget viste, at der er et bredt ønske om at se tingene i et lidt bredere perspektiv.

Lad mig blot trække en enkelt ting frem. Nu har vi haft miljøbeskyttelsesloven i 10 år. Vi har i den forløbne tid set en større og hurtigere udvikling af forureningsbegrænsende teknologi, end vi havde turdet håbe på. Derfor vil det heller ikke være urimeligt, om godkendelserne med passende mellemrum kunne tages op til fornyet vurdering, og en sådan ordning med tidsbegrænsede tilladelser kendes jo bl.a. fra Sverige. Dermed er relationerne til den foregående debat også trukket.

Jeg vil gerne overveje behovet for ændringer på dette felt, og der er måske andre spørgsmål, vi skal have set nærmere på. Det afgørende må være, at der sigtes imod en bred politisk løsning af de justeringer, der eventuelt skal foretages, og at vi finder frem til nogle løsninger, der er holdbare på længere sigt.

Jeg vil gerne minde om den gode tradition, at der sigtes imod en bred løsning, en bred politisk opbakning bag vigtige initiativer på miljøområdet.

I folketingsåret 1983-84 kunne vi opnå en bred enighed om, hvordan håndhævelserne på miljøområdet skulle skærpes. Der var også tilslutning til, at miljøtilsynet skulle forbedres. På dette område forbereder miljøministeriet for øjeblikket de initiativer, der er nødvendige for at gennemføre de forslag til forbedringer, som ligger i miljøstyrelsens betænkning og i miljøtilsynet. Det må derfor være det rigtigste, at de lovændringer, der nu kan komme på tale, bliver taget op til en samlet drøftelse. Jeg regner med, at lovforslaget kan fremsættes i folketinget i begyndelsen af det nye år.

Forhåbentlig når vi frem til en bred politisk løsning på miljøbeskyttelsesområdet. Når

vi er nået så langt, mener jeg, vi har et godt grundlag for at vurdere, om løsningerne også kan bruges for genanvendelsesloven og loven om kemiske stoffer og produkter.

Jeg vil for øvrigt minde om forslaget til den nye forvaltningslov, som allerede er til behandling her i tinget. Det fremgår af dette lovforslag, at afgørelser af denne karakter skal begrundes, så jeg vil mene, at de synspunkter, der ligger i SFs og VS' forslag, allerede ad denne vej vil være tilgodeset. Hermed har jeg også sagt, at jeg ikke støtter lovforslaget fra SF og VS, men de synspunkter, der ligger bag lovforslaget, vil naturligvis indgå i mine videre overvejelser.

Hjortnæs (S):

Vi er for øjeblikket inde i en proces, og jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at denne proces vil føre os frem til en endda væsentlig skærpelse af miljøbeskyttelseslovens forskellige bestemmelser, herunder også formålsbestemmelsen. Jeg vil derfor også godt præcisere over for miljøministeren, at når han udlægger resultatet af samrådet forleden derhen, at der ikke var umiddelbart grundlag for at overveje egentlige formulerede ændringer i formålsbestemmelsen, så tager miljøministeren efter min opfattelse fejl, helt fejl.

Hvis ministeren overhovedet vil leve op til det, han selv siger, så kommer han til at overveje ændrede formuleringer i formålsbestemmelsen. Jeg tror i øvrigt også, at ministeren er klar over dette, men hans mange venlige ord, som også kom frem ved denne lejlighed og var fremme under forespørgsdebatten for et øjeblik siden, er der jo ikke meget konkret indhold i, og jeg er meget spændt på at se, hvad det er for et udspil, ministeren vil komme med.

Om det foreliggende lovforslag kan jeg sige, at tendensen i det er vi sympatisk indstillet over for, men vi har sagt – også på baggrund af ministerens udtalelser – at vi gerne vil se, hvad det er, ministeren er indstillet på at spille ud med, som kan sikre en opprioritering på disse forskellige områder, så der ikke efterlades nogen som helst tvivl hos nogen myndighed om, at miljøhensyn skal tilgodeses. Så kan vi diskutere, hvordan det skal gøres.

Her foreligger ét forslag, og der kommer andre forslag. Vi vil også selv komme med

[Hjortnæs]

nogle forslag, og ministeren vil komme med nogle. Det afgørende er, at vi i denne folketingssamling når frem til en konkret præcisering af, hvilke opstramninger vi ønsker, og det er jeg temmelig sikker på at der vil være et flertal for. Uanset om ministeren og hans regering vil være med, vil der i hvert fald være et flertal, som nok skal sørge for, at disse præciseringer bliver gennemført.

Ahlmann-Ohlson (KF):

Idet jeg henviser til ministerens indlæg i forbindelse med dette lovforslag, skal vi afvise forslaget, men vi ser frem til en konstruktiv diskussion af det spændende forslag i udvalget. Vi håber, at det kan bringe os et skridt nærmere en endelig belysning af dette meget spændende emne.

Sønderby (V):

SF foreslår med dette forslag, at vi skal tage fat på miljøloven igen. Da den blev vedtaget i 1973, ville SF også have strammet § 1, stk. 1, og § 1, stk. 3. Vi mener, at det har fungeret vældig godt. Vi mener, at miljøankenævnet har fungeret godt. Vi mener også, at det, at man har udvidet klagekredsen, har gjort, at miljøloven egentlig fungerer, som den skal.

Efter den debat, vi lige har haft her, hvor et stort flertal blev enige om nogle retningslinjer og om et handlingsprogram, der skal fremlægges senest 1. juni 1986, mener vi fra venstres side ikke, at der er nogen grund til at ændre miljøloven på nuværende tidspunkt. Vi vil derfor afvise forslaget.

(Kort bemærkning):

Hjortnæs (S):

Det var et meget interessant indlæg, der kom fra hr. Sønderbys side. Det er jo en repræsentant for et regeringsparti.

For et øjeblik siden havde vi miljøministeren på talerstolen. Han erkendte - hvad han også gjorde i et samråd i miljøudvalget for kort tid siden - at der er behov for ændringer af miljøbeskyttelsesloven. Nu står hr. Sønderby her som repræsentant for et regeringsparti og siger: det hele fungerer udmærket. Der er ikke behov for ændringer af nogen art.

Jeg vil meget gerne vide af miljøministeren, om han dækker regeringen og dermed

samtlige regeringspartier. Derefter kan jeg jo så spørge hr. Sønderby, om den udtalelse, han er kommet med her, er en privat, personlig udtalelse, eller om han dækker regeringspartiet venstre.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Den korte bemærkning skal være, at jeg selvfølgelig også kunne have startet med at sige, at jeg er enig i de ting, miljøministeren har nævnt, men at jeg umiddelbart ikke mener, at der har været de store problemer. Efter den debat, vi har haft her, hvor et stort og bredt flertal siger, at vi skal kigge på prioritering af miljøsager og alt det dér, vil det løse nogle af problemerne, og det var det, jeg sagde. Men jeg er enig med vores miljøminister, selvfølgelig.

Lone Dybkjær (RV):

Det sidste må jo siges at være heldigt.

Jeg vil gerne sige tak til SF for forslaget. Jeg synes, det er udmærket, at man er kommet med et sådant udspil, sådan at vi kan få taget fat på diskussionen om afvejningsprincippet og om, hvordan vi kan få lavet nogle andre bestemmelser end dem, vi har i miljøbeskyttelsesloven i dag.

Miljøministeren er ikke sikker på, at der skal foretages en isoleret ændring. Det er jeg enig i under forudsætning af, at vi foretager en større sammenhængende ændring. Det har jeg forstået på ministeren at han vil komme med et udspil om, og det vil vi så imødesee, men jeg synes ikke, der er nogen grund til, at vi ikke allerede nu i udvalget begynder at diskutere disse ting, sådan at vi kan være forberedt på den større diskussion, der vil komme, når ministerens udspil kommer.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Der er vel ingen grund til, at jeg går i detaljer med at argumentere for forslaget, eftersom VS er medforslagsstiller og dermed også medforslagsstiller til de 2½ side bemærkninger, hvor der gås ganske grundigt til værks.

Jeg synes, der var nogle ting, der var lidt uklare, bl.a. i det, hr. Hjortnæs sagde. Han snakkede en del om, at han ikke var i tvivl om, at der var en skærpelse på vej inden for dette område. Det er jeg sådan set heller ikke, men jeg blev ikke helt klar over, om hr.

[Anne Grete Holmsgård]

Hjortnæs og socialdemokratiet sagde ja til dette forslag, altså til principperne i dette forslag, som det er formuleret. Det synes jeg egentlig det er rimeligt at få et klart svar på. Uanset om det bliver diskuteret, om det måske var rimeligt at tage flere ting med på samme tid, så er det da vigtigt at vide, om der er et flertal for det.

Jeg kan da ikke tro andet, end at socialdemokratiet siger ja til det, for det er ikke nær så vidtgående som det, det socialdemokratiske årsmøde har vedtaget, hvor man sagde, at miljøet skal vægtes tungere end erhvervsinteresser, de umiddelbare økonomiske interesser, ved afvejningen. Dette går bare ud på, at man skal klargøre, hvad det egentlig er for en afvejning, der er foregået.

Jeg vil sige til hr. Sønderby, at det var noget sjovt uld, men det er egentlig ikke så underligt, for det mest substantielle, hr. Sønderby sagde, var i virkeligheden, at klagekredsen, ankekredsen, er blevet for stor. Det må jo betyde, at hr. Sønderby synes, der er kommet for mange organisationer ind. De organisationer, der er kommet ind på det seneste, er bl.a. Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund. Det er noget væsentligt andet end det, hr. Ahlmann-Ohlsen sagde, hvor han oven i købet to gange sagde, at han syntes, det var et spændende forslag, og at han glædede sig meget til at diskutere det. Det gør vi sandelig også – også med hr. Ahlmann-Ohlsen.

(Kort bemærkning).

Hjortnæs (S):

Når jeg sagde til bl.a. ordføreren for forslagsstillerne, at vi er af den opfattelse, at tendensen i forslaget er rigtig, er det selvfølgelig udtryk for, at vi ikke vil udelukke, at der, når vi kommer i gang med drøftelserne om ændring af miljøbeskyttelsesloven, er andre formuleringer, andre præciseringer og andre skærper, som kan vise sig at være bedre, mere hensigtsmæssige, for at nå det mål, vi har sat os, end det forslag, der ligger her. Jeg synes, at dette er et utrolig beskedent forslag og efter mit bedste skøn absolut ikke tilfredsstillende. Det må vise sig i den videre proces, hvad vi kan blive enige om, men forslaget, som det ligger, er utrolig beskedent.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Det kan være, at hr. Hjortnæs alligevel er enig med mig i, hvad jeg sagde i første omgang.

Men det var ikke det, jeg gik herop efter. Det, jeg gik herop efter, var for at svare fru Anne Grete Holmsgård, der sagde, at jeg har beklaget, at de klageberettigedes kreds er udvidet. Det har jeg ikke sagt. Jeg sagde, at siden miljøbeskyttelsesloven er blevet vedtaget, er klagekredsen blevet udvidet. Derved virker den nuværende miljøbeskyttelseslov bedre, og derfor er det måske ikke så nødvendigt at kigge på det problem, man rejser i dette lovforslag. Jeg sagde ikke noget om, at jeg beklager den udvidelse. Jeg sagde bare, at kredsen er blevet udvidet, der er blevet flere klageberettigede, så det har vel gjort loven bedre end i 1973.

Birgith Mogensen (CD):

Centrum-demokraterne har stor sympati for alle forslag, der kan bidrage til et renere samfund. Men vi finder, som jeg sagde tidligere her i dag, at det er en vanskelig balancegang.

På den ene side skal der selvfølgelig søges nye veje, når det gælder miljøbeskyttelse, fordi vi ganske enkelt hele tiden får nye informationer om, hvad der forurener, og om, hvad vi kan gøre ved det. Desuden ved vi mere og mere om, hvad der kan genanvendes, og hvordan vi opnår en bedre opdeling af affaldet, og endelig er vi forpligtet til at drage størst mulig omsorg for, at der ikke sker en forværring af situationen omkring kemiske stoffer og produkter. Det er netop dette, at der ikke sker en forværring, det er vigtigt for CD at fastslå.

På den anden side står hensynet til virksomheder og arbejdspladser. Vi må ikke være hysteriske her. Vi skal foretage en effektiv afvejning af problemernes mulige løsninger, så færrest muligt her og nu kommer i klemme. Vi så allerhelst, at slet ingen kom i klemme, og det er da også baggrunden for, at vi kræver en effektiv miljøforbedring og forureningsbekæmpelse over en årrække.

Vi har tidligere i dag hørt, at ministeren vil komme med en redegørelse om affalds- og genanvendelsesproblemerne til foråret. Vi skal derfor anbefale, at det foreliggende forslag tages af bordet, men at dets indhold ind-

[Birgith Mogensen]

går i de overvejelser, ministeren gør sig forud for denne redegørelse.

Steffensen (KrF):

Det foreliggende lovforslag kan kristeligt folkeparti ikke støtte, som det ligger, men vi er meget enige i det, miljøministeren sagde, nemlig at det, der er indholdet af lovforslaget, bør indgå i den forhandling og de diskussioner, der nu skal være om en ændring af lov om miljøbeskyttelse. Vi er enige i, at det er nødvendigt med ændringer. Det er der allerede lagt op til, dels har vi hørt det i miljøudvalget i et samråd, dels har vi allerede haft tiltag i folketinget. Derfor bør dette lovforslags indhold indgå i de fortsatte drøftelser.

Poulsgaard (FP):

Det var ret interessant, hvad hr. Hjortnæs sagde heroppefra, anden gang i hvert fald, da hørte jeg det. Hr. Hjortnæs sagde, at det ikke var vidtgående nok. Det får mig til at tænke på, at så vil socialdemokratiet jo det, der står i det dagsordensforslag, de var medforslagsstillere til. Man kan sådan set ikke bebrejde partiet, at det er dets politik. Det er bare en lidt mærkværdig situation, vi er kommet ud i. Nu har vi altså socialdemokratiet til at overbyde VS og SF. Det havde jeg godt nok ikke regnet med, men man lærer jo, så længe man lever. Det kunne tyde på, at det bliver meget mere bekosteligt, end sådan et lovforslag egentlig skulle være.

Vi vil stadig væk godt være med til at bekæmpe forureningen. Vi vil godt være med til at gøre miljøet bedre. Men vi kan ikke støtte dette lovforslag.

Maisted (FD):

Jeg vil gerne henvise til, hvad jeg sagde under den foregående debat, hvor jeg i modsætning til socialdemokraterne synes, at jeg kom med et fremragende indlæg.

Det, der er meget væsentligt i denne debat, er selvfølgelig hr. Hjortnæs' udtalelser.

Jeg går ud fra, at socialdemokratiet og det konservative folkeparti indgik en aftale, da de i 1973 lavede loven om miljøbeskyttelse. Det betyder normalt, hvis man skal følge parlamentariske spilleregler, at de ikke kan flytte så meget som et komma, medmindre de er enige med deres forligspartner, og det

betyder igen, at de forhåbentlig aldrig nogen sinde får fjernet § 1, stk. 3.

Hvad er det, der vil ske, hvis man fjerner § 1, stk. 3? Det er, at der åbnes op for uopfyldelige krav, og det vil sige en ansvarsforflygtigelse, sådan at man kan kræve penge til at løse opgaver og blot stille alle de krav, man har lyst til. Det tror jeg ikke på at det konservative folkeparti vil være med til, og derfor er det tom snak fra hr. Hjortnæs. Jeg var også til stede ved det udvalgs møde, og jeg kan helt bekræfte, hvad miljøministeren siger, at han ikke drømmer om at ændre § 1, stk. 3.

Leif Hermann (SF):

Man må have mig undskyldt, at jeg starter med noget ganske andet, men det skyldes fru Birgith Mogensens bemærkninger om, at miljøministeren til foråret skal komme med en redegørelse om affaldsbehandling. Nej, miljøministeren skal ikke, fru Birgith Mogensen – nu er hun sandelig også gået.

Miljøministeren er 23. april 1985 forpligtet af folketinget til inden 1. november at udarbejde forslag til en væsentlig nedbringelse af mængden af affald fra husholdning og industri via genindvinding, recirkulation m.v. for at opfylde genanvendelseslovens intentioner. Det er det, der er ordlyden af den dagsorden, folketinget vedtog 23. april 1985. Hvis det nu er sådan, at fru Birgith Mogensen sluger noget, jeg vil betragte som forslag fra miljøministerens side til på en eller anden måde at få lempet arbejdspresset, så ser det rigtig galt ud.

Så til det forslag, vi har på dagsordenen i dag. Jeg vil gerne starte med at sige tak til alle de ordførere og til miljøministeren, som har været sympatisk indstillet over for forslagens intentioner.

Jeg synes, det er meget vigtigt, at miljøministeren præciserer, at det aldrig har været tanken med det, der står i miljøbeskyttelsesloven, at virksomhedshensyn skulle veje tungere end miljøhensyn, tværtimod skal miljøhensynene have førstehedsrang prioritet foran hensynene til det, der betegnes som den samfundsmæssige nytte af virksomhederne, og som er forstået som et egentligt privatøkonomisk hensyn til virksomhederne. Det er nemlig sådan, bestemmelsen har været forvaltet.

[Leif Hermann]

Slapheden i tilsynet, politiets manglende begejstring for at efterforske sager, manglende tilbøjelighed hos domstolene til at stange følelige straffe ud i disse sager har naturligvis noget at gøre med synet på meningen med miljøbeskyttelse i forhold til den samfundsmæssige nytte, virksomhederne er udtryk for, enten i kraft af valutaindtægter eller i kraft af arbejdspladser.

Dominerende virksomheder i en kommune er naturligvis klart i stand til at sætte sig hen med kommunalbestyrelsen og få nogle »fornuftige« miljøvilkår ud af det, hvis de antyder, at hvis ikke det går igennem på den facon, så kunne det være, at der var lande, der var mere liberale med hensyn til vilkår og forhold i øvrigt på miljøbeskyttelsesområdet. Den slags ting har overordentlig stor virkning på følsomme sind i landets kommunalbestyrelser. Jeg tror, jeg har udtrykt det nogenlunde på samme måde sidste år, da vi diskuterede håndhævelsesbestemmelserne.

Derfor er det meget tilfredsstillende, at miljøministeren nu siger: dette skal også ses i lyset af en mere generel revision af miljøbeskyttelsesloven. Det vil vi absolut gå ind i en konstruktiv diskussion om.

Når dette forslag er kommet frem, er det såmænd ikke, fordi vi synes, at vi skal tage hul på det, før miljøministeren kommer med noget, som er vældig gennemarbejdet. Vi har faktisk fået den idé for temmelig lang tid siden. Første gang vi fik ideen var ved brylluppet mellem disse tre umage par – nej, jeg tror ikke, Industrirådet er umage i forhold til det konservative folkeparti, men det var i 1973, da socialdemokratiet, Industrirådet og det konservative folkeparti fandt hinanden i det, der blev miljøbeskyttelsens afdansningsbal.

Dengang fremsatte vi, som det fremgår af bemærkningerne, forslag til ændring af det princip, så det tydeliggjordes, at det var miljøet, det handlede om. Vi forsøgte igen i 1982, og vi forsøgte sidste år i forbindelse med genanvendelsesloven, men alle var overordentlig afvisende og opererede egentlig med en argumentation, som et venligt menneske sendte mig her for nogen tid siden, da det blev offentligt, at vi havde fremsat sådan et forslag sammen med venstresocialisterne.

Det er ren populisme, skrev den pågældende, at foreslå bestemmelsen ophævet. Det gør vi nu heller ikke. I kunne såmænd lige så

godt fastslå den almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsgrundsætning ophævet. Proportionalitetsgrundsætningen har noget at gøre med, hvilke hensyn man i den offentlige forvaltning kan tage, hvilke saglige hensyn der kan lægges til grund for afgørelserne. Det kunne man såmænd godt sige, men ikke desto mindre er det væsentligt med en diskussion af dette princip, det forhold, at miljøministeren har sagt, at det aldrig har været meningen, at det skal forstås på den måde, til trods for at en domstol har kunnet forstå det og oven i købet har inddraget det i domsforhandlingen og domspræmisserne, jeg tænker her på Superfosdommen.

Vi har med forslaget, kan jeg vist godt sige, med socialistisk beskedenhed valgt en fremgangsmåde, der skal synliggøre anvendelsen af princippet. Det bliver anvendt, som vi ved, mere eller mindre bevidst eller ubevidst, men så lad os dog få at vide, at miljøet har spillet den største rolle i den afvejning, der har fundet sted. Det kan man almindeligvis ikke. Det kan man se efter måske et års forløb, når det viser sig, at de foranstaltninger, der er tale om, ikke har haft nogen videre effekt eller er utilstrækkelige. Derfor har vi valgt at bruge det princip, også fordi det er et princip, vi er i gang med at få ind i forvaltningsloven.

Vi har ikke spur imod, at dette forslag indgår i de videre overvejelser, sådan som miljøministeren nævnte det, om en generel revision af loven.

Det kan undre mig, at hr. Ahlmann-Ohlisen starter med at afvise det, men synes, det er fantastisk godt, og vil have en konstruktiv diskussion om det. Hr. Sønderby nøjes bare ganske almindeligt med at afvise det og ikke komme med nogen nærmere begrundelse.

Jeg vil godt som hr. Hjortnæs stille det spørgsmål: godskyld, hvem er det, der bestemmer? Jeg er mest tilbøjelig til at holde med ministeren og tage til efterretning, at dette nu vil indgå i ministerens overvejelser om, hvordan det kan laves. Jeg vil godt have ministeren til at bekræfte, at det er ham, der bestemmer på miljøområdet, og i hvert fald ikke hr. Sønderby, sådan at vi ved revisionen af miljøbeskyttelsesloven får dette emne grundigt diskuteret igennem.

Jeg sagde før, at det var et moderat forslag – den socialistiske beskedenhed – men vi har også sagt i fremsættelsestalen, at hvis der er

[Leif Hermann]

politisk flertal for det, vil vi meget gerne gå endnu videre og præcisere helt tydeligt i bestemmelsen, at det er miljøet, der har forrang. Nu forstår jeg, at det kan lade sig gøre, for miljøministeren har faktisk sagt, at sådan skal loven forstås. Jeg synes, at når vi skal til at revidere loven, skal vi formulere det sådan, at det også er tydeligt for enhver kommunalbestyrelse og ethvert amtsråd, der arbejder med lovens forvaltning.

Jeg vil godt også takke fru Lone Dybkjær for tilslutningen til forslaget principper.

Dernæst vil jeg tage fat på anden del af det interessante brev, jeg fik.

Den pågældende brevskriver sagde, at det, der vil være brug for, som miljøministeren også har været inde på det, er at tage spørgsmålet op om den retssikkerhed, der ligger i miljøgodkendelserne, om den i grunden ikke er til skade for miljøet. Det er en anden måde, afvejningsprincippet er slået igennem på: en miljøgodkendelse er i princippet tidsbegrænset.

En tredje måde, princippet er slået igennem på, er på sammensætningen af miljøankenævnet, hvor vi udmærket godt ved, at på den ene side sidder erhvervslivet, på den anden side sidder alle de miljøinteresserede, og midt i det hele sidder nogle, der på en eller anden måde skal afveje disse to sikkert ikke altid lige gode synspunkter. Det kommer der undertiden ejendommelige ting ud af. Jeg har netop læst en 25 siders afgørelse fra miljøankenævnet vedrørende Ravnstrup dambrug, hvor det er lykkedes miljøankenævnet at give Ravnstrup dambrug endnu en frist til at opfylde miljøankenævnets egen kendelse, der nu fejrer to års fødselsdag. Endnu en frist har Ravnstrup dambrug fået. Det tør siges at være afvejning af hensyn til den enkelte virksomhed.

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at vi fuldt ud er indstillet på at snakke om ajourføring af miljøgodkendelser, bortfald af ældre godkendelser, tidsbegrænsning af miljøgodkendelser osv. Vi kommer faktisk med et forslag om det i næste uge. Det vil sige, at så får miljøministeren endnu mere, der kan indgå i hans overvejelser vedrørende revision af miljøbeskyttelsesloven.

Jeg mener også, at vi bør tage spørgsmålet om ankeadgangen til miljøankenævnet op. Bør det være således, at man kan anke sådan, som Ravnstrup dambrug har gjort det,

sådan som BASF i Grenå har gjort det, og derved blot trække sagen i langdrag, fordi lovgivningen er forholdsvis lempelig i disse spørgsmål, selv om intet i realiteten vil blive ændret i ankeinstansen? Det mener vi naturligvis ikke er hensigtsmæssigt. Vi udarbejder gerne et forslag om det, hvis miljøministeren er indstillet på det. Det kan også indgå i de videre overvejelser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om nordisk samarbejde.

(Fremsat 6/11 85).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 8 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning til aftalen af 6. maj 1985 om ændring af aftalen af 15. marts 1971 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om kulturelt samarbejde.

(Fremsat 6/11 85).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Jimmy Stahr (S):

Miljøministeren, samarbejdsministeren, har været en del igennem i dag, men nu kommer vel nok rosinen i pølseenden.